

Rautavaaran lukion stipendijärjestelmä

Sivltk 02.09.2026 § 67

Valmistelija

rehtori-sivistysjohtaja Marianne Korkalainen

RAUTAVAARAN LUKION 5000 EURON ARVOISEN YLIOPPILASSTIPENDIN KÄYTTÖÖNOTTO

Rautavaaran lukio on merkittävä osa kunnan koulutuspalveluita sekä elin- ja vetovoimaa. Väestökehityksen ja toisen asteen koulutuksen kiristyvän kilpailun vuoksi on perusteltua kehittää uusia keinoja lukion houkuttelevuuden vahvistamiseksi sekä opiskelijoiden sitouttamiseksi suorittamaan koko lukion oppimäärä Rautavaaran lukiossa.

Rautavaaran kunnan tavoitteena on turvata lukiokoulutuksen ja sen rinnalla laadukkaan perusopetuksen järjestäminen myös tulevaisuudessa. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi esitetään käyttöön otettavaksi 5000 euron suuruinen ylioppilasstipendi, jolla palkitaan opiskelijoita Rautavaaran lukiossa suoritetusta lukion oppimäärästä ja ylioppilastutkinnosta sekä tuetaan heidän siirtymistään jatko-opintoihin. Tuloverolain (1535/1992) 82 §:n mukaan kunnan opintoja varten myöntämä stipendi on verovapaata tuloa.

Ylioppilasstipendin saamisen edellytyksenä on, että opiskelija:

- on suorittanut nuorten lukiokoulutuksen mukaisen koko lukion oppimäärän Rautavaaran lukiossa joko nuorten yleislinjalla tai lääketieteellis-luonnontieteellisellä painotuslinjalla;
- saa Rautavaaran lukion päättötodistuksen;
- suorittaa ylioppilastutkinnon Rautavaaran lukion opiskelijana

Kaksoistutkintoa suorittava opiskelija (MAHIS-opiskelija) on oikeutettu stipendiin, mikäli hänen pääkoulunsa on koko opintojen ajan ollut Rautavaaran lukio ja muut stipendin myöntämisedellytykset täyttyvät.

Stipendiä ei myönnetä opiskelijalle, joka on siirtynyt Rautavaaran lukioon kesken lukio-opintojensa, tai joka saa lukion päättötodistuksen, mutta ei suorita ylioppilastutkintoa. Stipendin saamisen edellytyksenä on, että opiskelija on aloittanut opintonsa Rautavaaran lukiossa ensimmäisenä opiskeluvuotena ennen 1.9. Stipendin myöntämisen edellytyksenä lisäksi on koko lukion oppimäärän suorittaminen Rautavaaran lukiossa, koska stipendillä halutaan vahvistaa Rautavaaran lukion vetovoimaa ja sitä kautta edistää myös kunnan elinvoimaa. Ylioppilasstipendin tarkoituksena on opintojen tukeminen. Se kannustaa opiskelijoita sitoutumaan suorittamaan koko lukion oppimäärä ja ylioppilastutkinto Rautavaaran lukiossa.

Stipendiä ei myönnetä myöskään aikuisten lukiokoulutuksen oppimäärän suorittaneille opiskelijoille. Rajausta perustuu siihen, että nuorten ja aikuisten lukiokoulutuksen valtionrahoitus määräytyy eri perusteilla ja aikuisten lukiokoulutuksen yksikköhinta on nuorten lukiokoulutusta alhaisempi.

Ylioppilasstipendi maksetaan kertaluonteisesti sen jälkeen, kun opiskelija on saanut lukion päättötodistuksen ja suorittanut ylioppilastutkinnon. Stipendi voidaan myöntää vain kerran samasta lukion oppimäärästä.

Ensimmäiset ylioppilasstipendit myönnetään keväällä 2029 valmistuville lukion opiskelijoille. Syksyllä 2026 lukiossa aloitti 12 uutta opiskelijaa, eli vuodelle 2029 ylioppilasstipendeihin tulee varata 60 000 euroa. Stipendien myöntäminen edellyttää, että kunnanhallitus ja edelleen kunnanvaltuusto varaavat vuoden 2029 talousarvioon 60 000 euron määrärahan ylioppilasstipendien maksamista varten.

Ylioppilasstipendejä ei myönnetä takautuvasti niille opiskelijoille, jotka ovat aloittaneet opinnot Rautavaaran lukiossa ennen lukuvuotta 2026–2027.

Liitteet ja oheismateriaali

Vaikutusten arviointi

Rautavaaran lukion ylioppilasstipendillä voidaan katsoa olevan myönteistä vaikutusta kunnan ja lukion vetovoimaan. Lukion vetovoiman kasvaessa sillä on myönteistä vaikutusta opiskelijamäärään, opettajien työtunteihin ja henkilöstön saamiseen. Lukion ylioppilasstipendillä on vaikutusta kunnan talouteen, mutta opiskelijoista saatavat valtionosuudet tasapainottavat tilannetta. Nämä kaikki edistävät kuntastrategian mukaista sosiaalista kestävyyttä.

Esittelijä

Vs. rehtori-sivistysjohtaja Marjo Jalkala

Päätösehdotus

1) Sivistyslautakunta päättää ottaa käyttöön Rautavaaran lukion 5000 euron suuruisen ylioppilasstipendin edellä esitetyin myöntämisperustein. Päätös on ehdollinen ja tulee voimaan, mikäli kunnanvaltuusto hyväksyy vuoden 2029 talousarviossa ylioppilasstipendeihin varattavan 60 000 euron määrärahan.

2) Sivistyslautakunta esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että se huomioi vuoden 2027 taloussuunnittelussa ylioppilasstipendeihin tarvittavan määrärahan ja vuoden 2029 talousarvioon varataan 60 000 euron määräraha Rautavaaran lukion ylioppilasstipendien maksamista varten.

Päätös

1) Sivistyslautakunta päätti ottaa käyttöön Rautavaaran lukion 5000 euron suuruisen ylioppilasstipendin edellä esitetyin myöntämisperustein. Päätös on ehdollinen ja tulee voimaan, mikäli kunnanvaltuusto hyväksyy vuoden 2027 talousarviossa ja vuosien 2028–2029 taloussuunnitelmassa ylioppilasstipendeihin varattavan 60 000 euron määrärahan. Ylioppilasstipendimalli otetaan käyttöön edellä kuvatulla tavalla siten, että se huomioidaan myös tulevaisuuden talousarvioissa ja tulevien vuosien taloussuunnitelmissa.

2) Sivistyslautakunta esitti kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että se huomioi vuoden 2027 taloussuunnittelussa ylioppilasstipendeihin tarvittavan määrärahan ja vuosien 2028–2029 taloussuunnitelmaan varataan 60 000 euron määräraha Rautavaaran lukion ylioppilasstipendien maksamista varten.

Valmistelija Hallintojohtaja Maria Puustinen

Liitteet ja oheismateriaali -

Vaikutusten arviointi -

Esittelijä Kunnanjohtaja Mikko Kärnä

Päätösehdotus

Kunnanhallitus

1. merkitsee sivistyslautakunnan 2.9.2026 § 67 päätöksen tiedoksi ja
2. päättää huomioida asian talousarviosuunnittelussa.

Päätös

Tiina Föhr esitti, että kunnanhallitus esittäisi valtuustolle vuoden 2026 talousarvioon lisämäärärahaa, jossa 60 000 euroa rahastoitaisiin vuonna 2029 maksettavia stipendejä varten. Esitys raukesi kannattamattomana.

Keskustelun päätteeksi kunnanjohtaja teki muutetun päätösehdotuksen, jossa lisättiin kohta 3: kunnanhallitus päättää pyytää sivistyslautakunnalta selvityksen lukion oppilaiden tulevista valintakriteereistä ja oppilasmääristä.

Hyväksyttiin muutettu päätösehdotus yksimielisesti.

Sivltk 07.10.2026
210/12.00.01/2026

Valmistelija vs.rehtori-sivistysjohtaja Marjo Jalkala

Kunnanhallitus päätti 14.9.2026 § 120 kohdassa 3 pyytää sivistyslautakunnalta selvityksen Rautavaaran lukion tulevista opiskelijavalintaperusteista ja aloituspaikoista. Selvitys liittyy Rautavaaran lukion 5 000 euron ylioppilasstipendijärjestelmän valmisteluun.

Rautavaaran lukiossa järjestetään nuorille tarkoitettua lukiokoulutusta yleislinjalla ja lääketieteellis-luonnontieteellisellä painotuslinjalla. Opiskelijat valitaan pääsääntöisesti valtakunnallisessa yhteishaussa. Vapaita opiskelupaikkoja voidaan täyttää jatkuvassa haussa. Aikuislukion opiskelijat hakevat jatkuvan haun kautta.

Lukiolain (714/2018) 19 § säädetään lukiokoulutukseen hakeutumisesta, 21 § opiskelijaksi ottamisen edellytyksistä ja 22 § opiskelijavalinnasta. Opiskelijaksi voidaan ottaa perusopetuksen oppimäärän tai vastaavat opinnot suorittanut hakija taikka hakija, jolla koulutuksen järjestäjä arvioi olevan muutoin riittävät edellytykset lukio-opinnoista suoriutumiseen.

Opiskelijaksi ottamisesta päättää koulutuksen järjestäjä. Hakijoihin on sovellettava yhdenvertaisia valintaperusteita. Tarkemmista perusteista säädetään opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksessa opiskelijaksi ottamisen perusteista lukiokoulutuksessa (838/2021).

Jos yhteishaun hakijoita on enemmän kuin aloituspaikkoja, hakijat asetetaan järjestykseen niin lukion yleislinjalla kuin lääketieteellis-luonnontieteellisellä

linjalla perusopetuksen päättötodistuksen seuraavien aineiden aritmeettisen keskiarvon perusteella: *äidinkieli ja kirjallisuus, toinen kotimainen kieli, vieraat kielet, uskonto tai elämäncatsomustieto, historia ja yhteiskuntaoppi, matematiikka, fysiikka ja kemia, biologia, terveystieto ja maantieto.*

Keskiarvo lasketaan kahden desimaalin tarkkuudella. Valinnaisaineiden erillisiä arvosanoja ei oteta huomioon lukuun ottamatta A2- ja B2-kielten arvosanoja. Päättötodistuksen saamisen jälkeen korotetut arvosanat huomioidaan, jos niistä esitetään opetuksen järjestäjän antama todistus.

Jos useammalla hakijalla on sama keskiarvo, asetetaan hakijat järjestykseen seuraavien perusteiden mukaisesti:

- 1) hakutoivejärjestys;
- 2) edellä kuvattujen oppiaineiden sekä liikunnan, käsityön, kotitalouden, musiikin ja kuvataiteen arvosanojen aritmeettinen keskiarvo.

Lääketieteellis-luonnontieteelliselle painotuslinjalle ei järjestetä erillistä pääsy- tai soveltuvuuskoetta eikä valinnassa käytetä lisänäyttöjä tai painotettua keskiarvoa.

Koulutuksen järjestäjä voi tehdä asetuksen 838/2021 6 § tarkoitetun harkintaan perustuvan valinnan, jos hakijalla ei ole suomalaista perusopetuksen päättötodistusta tai valintaa ei muutoin voida tehdä todistuksen perusteella. Tällöin haastattelussa arvioidaan hakijan opetuskielen hallinta ja muut edellytykset suoriutua lukio-opinnoista.

Aikuisten lukiokoulutukseen haetaan suoraan Rautavaaran lukiolle jatkuvan haun kautta. Opiskelijaksi voidaan ottaa hakija, joka täyttää lukiolain 21 § säädetyt edellytykset, riittävä opetuskielen hallinta ja jolla arvioidaan olevan riittävät valmiudet lukio-opintojen suorittamiseen. Jatkuvan haun kautta valitseminen edellyttää, että lukiolla on vapaita opiskelupaikkoja.

Lukion aloituspaikkamäärät kevään 2027 yhteishaussa olisivat yleislinjalla 15 aloituspaikkaa ja lääketieteellis-luonnontieteellisellä linjalla 5 aloituspaikkaa.

Aloituspaikkojen määrässä huomioidaan lukion toimintaedellytykset, henkilöstöresurssit, opetustilat sekä lukion vetovoiman ja opiskelijamäärän vahvistaminen. Vapaita opiskelupaikkoja voidaan täyttää yhteishaun jälkeen jatkuvassa haussa.

Liitteet ja oheismateriaali -

Vaikutusten arviointi -

Esittelijä Vs. rehtori-sivistysjohtaja Marjo Jalkala

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta antaa kunnanhallitukselle sen 14.9.2026 § 120 pyytämänä selvityksen Rautavaaran lukion opiskelijavalintaperusteista ja aloituspaikoista seuraavasti

1. Rautavaaran lukion yhteishaun opiskelijavalinta noudattaa Lukiolain (714/2018) 19 §, 21 § ja 22 §. Näiden lisäksi valinnassa ja hakijoiden järjestykseen asettamisessa noudatetaan asetusta 838/2021, asetus opiskelijaksi ottamisen perusteista.
2. Sivistyslautakunta vahvistaa seuraavan yhteishaun aloituspaikoiksi yleislinjalle 15 ja lääketieteellis-luonnontieteelliselle painotuslinjalle 5 paikkaa.

Päätös